

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยต่างประเทศ

นักการศึกษาหลายท่านได้ศึกษาถึงแนวความสนใจในการอ่าน หนังสือสำหรับอ่านและปัญหาในการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษา เช่น

ซิลเวีย¹ (Sylvia) ได้วิจัยความสนใจต่อคำประพันธ์ของนักเรียนเกรด 4 - 6 จำนวน 1200 คน ในเมืองนิวยอร์ก คำประพันธ์ที่ใช้ในการวิจัยทั้งหมด 250 บท มีทั้งคำประพันธ์รุ่นเก่าจนถึงปี ค.ศ. 1900 และคำประพันธ์รุ่นใหม่ตั้งแต่ปี 1932 เป็นต้นมา วิธีการวิจัยใช้วิธีอ่านบทประพันธ์ให้นักเรียนฟังวันละ 5 บท ทุกวัน ตลอดเวลา 10 สัปดาห์ หลังจากอ่านจบหมดแล้วครูจะทิ้งบทประพันธ์นั้นไว้ให้นักเรียนอ่านในห้องเรียนเป็นเวลา 2 สัปดาห์ แล้วให้นักเรียนตอบแบบสอบถาม จากคำตอบของนักเรียนสรุปได้ว่า บทประพันธ์ที่นักเรียนชอบมากที่สุดเป็นคำประพันธ์รุ่นเก่า 30 บท และคำประพันธ์ใหม่ 30 บท แนวโน้มโดยทั่วไปนักเรียนชอบคำประพันธ์รุ่นเก่ามากกว่าคำประพันธ์รุ่นใหม่เล็กน้อย ข้อที่เกี่วข้องคือนักเรียนชายระบุถึงคำประพันธ์ที่เลวที่สุดบ่อยกว่านักเรียนหญิง ลักษณะคำประพันธ์ที่นักเรียนชอบประกอบด้วย สัมผัส ระดับเสียง ศัพท์ เนื้อเรื่อง การพรรณนา คุณธรรม ประสพการณ์ การพักผ่อน การกระทำ การเผชิญภัยธรรมชาติ ชำชัง จินตนาการ และความจริงในคำประพันธ์นั้น ๆ ส่วนนักเรียนที่ไม่ชอบคำประพันธ์มีเหตุผลที่ซ้ำ ๆ กันมากที่สุด คือไม่เข้าใจคำประพันธ์ที่อ่าน ส่วนเหตุผลอื่น ๆ

¹Avegno T. Sylvia, "Intermediate - Grade Children's Choices of Poetry," Elementary English, 7 (November, 1956), pp. 428 - 432.

ก็เช่น ไม่ล้มยัส ไม่มีเนื้อเรื่อง ไม่มีการกระทำ คำประพันธ์ยาว หรือสั้นเกินไป

เจฟเฟอร์สัน² (Jefferson) ได้สำรวจความสนใจในการอ่านของนักเรียน
เกรด 3 - 6 จำนวน 339 คน และพร้อมกันนั้นก็ได้สำรวจความคาดหวังของผู้ปกครอง
เกี่ยวกับความสนใจในการอ่านของเด็กของตนด้วย ผลปรากฏว่า สิบเรื่องแรกที่ผู้-
ปกครองคาดว่าเด็กชายจะชอบตรงกับคำตอบของเด็กเพียง 2 เรื่อง คือ เรื่องเกี่ยว
กับการเดินทางไปดวงจันทร์ และเรย์เรเนียม และใน 10 เรื่องแรกนี้ ผู้ปกครองยัง
คาดว่า เด็กชายจะชอบเรื่องเกี่ยวกับสัตว์และเรื่องของเด็ก ๆ เอง แต่ไม่ตรงกับ
คำตอบของเด็กเลย ส่วน 10 เรื่องแรกในคำตอบของผู้ปกครองของเด็กหญิง ได้คำตอบ
ตรงกับเด็กหญิงถึง 6 เรื่อง ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับสัตว์ เด็ก และสิ่งมหัศจรรย์ เปรียบ
เทียบความสนใจระหว่างเด็กชายและเด็กหญิงแล้วนั้นได้ว่าไม่สัมพันธ์กันเลย อันดับ 1-
10 ของเรื่องที่สนใจที่สุด ผู้ปกครองของเด็กชายตอบตรงกับคำตอบของเด็กชาย 6
เรื่อง เป็นเรื่องเกี่ยวกับทรงผม หัตถศึกษา สำหรับเด็กหญิง การพยาบาล เสื้อผ้า
และอาหาร อันดับ 1 - 10 ของเรื่องที่สนใจที่สุด ผู้ปกครองของเด็กหญิงตอบตรงกับ
คำตอบของเด็กหญิง 5 เรื่อง เป็นเรื่องเกี่ยวกับการประดิษฐ์ การบิน หน้าที่พลเมือง
และการเงินของเด็กชาย

เบราน์แมน³ (Browman) ได้วิเคราะห์หนังสือสำหรับเด็กชั้นประถมซึ่งพิมพ์
ในปี ค.ศ. 1927-29 และ ค.ศ. 1952-55 สรุปได้ว่าเรื่องที่พิมพ์ใน ค.ศ. 1927-29

²Benjamin F. Jefferson, "Some Relationships Between Parent's and Children's Preferences in Juvenile Literature," The Elementary School Journal, 4 (January, 1958), pp. 212 - 218.

³Margaret Trickey. Browman and Mildred, C., Templin, "Stories for Younger Children in 1927-29 and in 1952-55," The Elementary School Journal, 6 (March, 1959), pp. 324 - 327.

เน้นไปในด้านภาพนิยาย ส่วนเรื่องที่มีพิมพ์ใน ค.ศ. 1952-55 มีแนวโน้มหนักไปในด้านชีวิตปกติประจำวัน และเนื้อเรื่องมีองค์ประกอบทางจิตวิทยาตำแหน่งสังคมแก่เด็กมากขึ้น

สโลเวอร์⁴ (Slover) ได้วิจัยแนวความสนใจการอ่านหนังสือการ์ตูนของนักเรียนเกรด 4 จำนวน 356 คน เปรียบเทียบกับความสนใจการอ่านหนังสือที่มีเนื้อเรื่องบรรจุไว้ในนักเรียนกลุ่มเดียวกัน ปรากฏว่านักเรียนชายและหญิงสนใจหนังสือการ์ตูนมากกว่า โดยเฉพาะเด็กชายสนใจการ์ตูนมากกว่าหนังสือเรื่อง แต่นักเรียนหญิงสนใจหนังสือเรื่องมากกว่าการ์ตูน นักเรียนที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนสูงสนใจหนังสือเรื่องมากกว่าการ์ตูน แต่นักเรียนที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนต่ำสนใจหนังสือการ์ตูนมากกว่า ทำนองเดียวกับนักเรียนที่มี I.Q. สูงจะชอบหนังสือเรื่องมากกว่า และนักเรียนที่มี I.Q. ต่ำก็ชอบหนังสือการ์ตูนมากกว่า นักเรียนที่ชอบการ์ตูนและหนังสือเรื่องให้เหตุผลตามลำดับความดังต่อไปนี้

เหตุผลที่ชอบการ์ตูน	เหตุผลที่ชอบหนังสือเรื่อง
1. สนุก	1. น่าสนใจ
2. น่าสนใจ	2. สนุก
3. ชอบ	3. ชอบ
4. มีภาพมาก	4. มีเรื่องจริง
5. ง่าย	5. มีเรื่องต่าง ๆ กัน
6. มีเรื่องยาว	6. เนื้อเรื่องดี
7. น่าตื่นเต้น	7. เนื้อเรื่องยาวและมาก
8. มีหลายแบบ	8. น่าตื่นเต้น

⁴Vera Slover, "Comic Books V.S. Story Books,"

เหตุผลที่ชอบการ์ตูน

9. มีหลายเรื่อง
10. ชอบความลึกลับ

เหตุผลที่ชอบหนังสือเรื่อง

9. ผู้อ่านได้เรียนรู้
10. มีเรื่อง เทพนิยาย

และผลวิจัยยังชี้ให้เห็นถึงแนวความตามหนังสือประเภทต่าง ๆ ดังนี้

หนังสือ เรื่องที่เด็กชายชอบ

1. เรื่องความขบถ
2. เรื่องชาวอินเดียน
3. บุคคลสำคัญ
4. เรื่องสัตว์
5. ขำขัน
6. เทพนิยาย
7. เรื่องเกี่ยวกับเด็ก ๆ

หนังสือเรื่องที่เด็กหญิงชอบ

1. เทพนิยาย
2. ขำขัน
3. เรื่องสัตว์
4. บุคคลสำคัญ
5. เรื่องเกี่ยวกับเด็ก ๆ
6. เรื่องความขบถ
7. เรื่องชาวอินเดียน

คอปปา⁵ (Coppa) ได้ใช้แบบสอบถามกับนักเรียนระดับประถมปลายจำนวน 83 คน ซึ่งมี I.Q. ระหว่าง 130 - 185 เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการสนับสนุนในการอ่านของผู้ปกครอง พบว่า เด็ก 40% พบว่ามีหนังสืออ่านที่บ้าน 20 - 100 เล่ม มีเด็กเพียง 20% ที่ตอบว่าที่บ้านมีหนังสืออ่านเพียง 2 - 10 เล่ม อีก 40% มีหนังสืออ่านที่บ้าน 10 - 20 เล่ม โดยเฉลี่ยแล้วนักเรียนมีหนังสืออ่านที่บ้านคนละ 41 เล่ม

⁵Dan. Coppa and Delwyn Schubert, "Do Parents Help Gifted Children read ?" The Journal of Educational Research, 1 (September, 1962), pp. 33 - 36.

เวลาที่นักเรียนใช้เวลาอ่านนอกโรงเรียนเฉลี่ยวันละ 70 นาที หนังสือที่บ้านจัดหาให้นักเรียนอ่านมากที่สุดคือ Children's Digest และผู้ปกครองมีทัศนคติที่อุปนิสัยในการอ่านของนักเรียนตามลำดับความถี่ ดังนี้

1. ได้รับการสอนอ่านที่ตีมาจากโรงเรียน	จำนวน	41	คน
2. ควรอ่านให้มากขึ้นอีก	จำนวน	28	คน
3. ควรจำสิ่งที่อ่านให้ได้มากขึ้นอีก	จำนวน	23	คน
4. ควรอ่านหนังสือที่ยากกว่านี้เพิ่มขึ้นอีก	จำนวน	18	คน
5. ควรอ่านหนังสือประเภทต่าง ๆ	จำนวน	17	คน
6. ควรอ่านออกเสียงซ้ำ ๆ	จำนวน	17	คน
7. ควรอ่านออกเสียงใหญ่ถูกต้อง	จำนวน	15	คน
8. ไม่ควรอ่านบนเตียงนอน	จำนวน	13	คน
9. ควรอ่านในใจให้ช้าลง	จำนวน	9	คน
10. ควรอ่านในใจให้เร็วขึ้น	จำนวน	7	คน
11. ควรรู้จักคำที่อ่านให้มากขึ้น	จำนวน	6	คน
12. ควรอ่านคนเดียว	จำนวน	5	คน
13. ควรเข้าใจสิ่งที่อ่าน	จำนวน	2	คน

นอร์เวลล์⁶ (Norvell) ได้รวบรวมความสนใจในการอ่านหนังสือวารสารของนักเรียนตั้งแต่เกรด 3 - 6 จำนวน 6,000 คน ได้ผลโดยสรุปว่า นักเรียนชายเกรด 4 - 6 ชอบวารสารที่ชายตีในปี ค.ศ. 1962 คือ วารสารสำหรับผู้ใหญ่เป็นอันดับแรก 3 ใน 4 ฉบับ นักเรียนหญิงในกลุ่มเดียวกันชอบวารสารสำหรับวัยรุ่นเป็นอันดับแรกเพียง 1 ใน 4 ฉบับ และ 6 ใน 15 ฉบับ ที่นักเรียนหญิงบอกว่าชอบมากที่สุดเป็นวารสาร

⁶George W. Norvell, "The Challenge of Periodical in Education," Elementary English, 4 (April, 1966), pp. 402-408.

สำหรับผู้ใหญ่ วารสารที่ได้รับความนิยมจากนักเรียนชายและหญิงมากที่สุดคือ National Geographic และ Boy's life และนักเรียนชายหญิงในเกรด 3 ก็ให้ความนิยมวารสาร National Geographic เป็นอันดับสูงเช่นเดียวกัน Norvell ยังได้นำสถิติความสนใจต่อหนังสือพิมพ์รายวันของนักเรียนเกรด 4 - 6 ในปี ค.ศ. 1936 มาเปรียบเทียบกับความสนใจของนักเรียนเกรด 4 - 6 ในปี ค.ศ. 1962 ปรากฏว่าแนวโน้มในหนังสือพิมพ์บางฉบับได้ตกลงในปี ค.ศ. 1962

อีแมนส์⁷ (Emans) ได้สุ่มตัวอย่างเด็กชาย 11 คน และเด็กหญิง 11 คน เพื่อวิจัยว่าเด็กในเมืองสนใจอ่านหนังสือเกี่ยวกับเรื่องอะไรบ้าง เรื่องที่นำมาใช้ประกอบการวิจัยทั้งหมด 12 เรื่อง เป็นเรื่องเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในเมืองและเรื่องครอบครัว เพื่อนและสัตว์เลี้ยงอย่างละ 6 เรื่อง เนื้อเรื่องนำมาจากหนังสือระดับประถมตอนต้น และจับคู่เรื่องได้ 6 คู่ สลับการอ่านเรื่องในเมืองและเรื่องครอบครัว ก่อนหรือหลัง แล้วให้นักเรียนเลือกบอกว่าชอบเรื่องใด ผลปรากฏว่า ทั้งเด็กชายและหญิงชอบเรื่องเกี่ยวกับครอบครัว เพื่อน และสัตว์เลี้ยง มากกว่าเรื่องเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในเมือง

เมื่อ ค.ศ. 1970 แอชลีย์⁸ (Ashley) นักการศึกษาในแคนาดาได้วิจัยเกี่ยวกับความสนใจการอ่านของนักเรียนเกรด 4 - 7 จำนวน 900 คน โดยให้นักเรียนเลือกบอกเรื่องที่ชอบและไม่ชอบจากเรื่องทั้งหมด 40 เรื่อง เรื่องที่นักเรียนชอบเป็น

⁷Robert. Emans, "What do Children in the inner City Like to Read ?" The Elementary School Journal, 3 (December, 1968), pp. 119 - 122.

⁸L.F. Ashley, "Children's Reading Interests and Individualized Reading," Elementary English, 8(December, 1970), pp. 1088 - 1096.

อันดับ 1 มีความถี่สูงสุดถึง 29.55% ของนักเรียนทั้งหมดคือเรื่องลึกลับมหัศจรรย์ โดยเฉพาะนักเรียนหญิงในเกรด 5 ชอบเรื่องนี้ถึง 53.33 % ของนักเรียนในชั้นนี้ ส่วนเรื่องอื่น ๆ ที่นักเรียนเลือกชอบเป็นอันดับ 1 มีความถี่รอง ๆ ลงมาได้แก่ เรื่องเกี่ยวกับการผจญภัย เรื่องผี การ์ตูน ชำชน นิยายวิทยาศาสตร์ และเรื่องสัตว์ ส่วนเรื่องที่นักเรียนไม่ชอบเป็นอันดับ 1 มีความถี่สูงสุดคือเรื่องเกี่ยวกับความรัก และนักเรียนที่ไม่ชอบส่วนมากเป็นนักเรียนชายเกรด 5 ถึง 82.9% ส่วนเรื่องที่ไม่ชอบเป็นอันดับ 1 มีความถี่รอง ๆ ลงไปถึงเรื่องกีฬา คำประพันธ์ และสงคราม โดยเฉพาะเรื่องหลังนี้ นักเรียนหญิงในเกรด 4 - 7 ไม่ชอบอยู่ถึง 71%

แมคเคย์⁹ (Mackey) ได้วิจัยประกอบการศึกษาระดับปริญญาเอกถึงแนวความสนใจของนักเรียนเกรด 4 - 6 จำนวน 711 คน ในเขตเมืองและชานเมืองพิตสเบิร์ก ในปี ค.ศ. 1969 ได้ผลโดยสรุปว่า นักเรียนที่มีระดับ I.Q. สูงสนใจอ่านหนังสือประเภทประวัติศาสตร์ ชำชน และเรื่องลึกลับ และนักเรียนที่อยู่ชั้นสูงขึ้นก็จะมีความสนใจอ่านเรื่องประวัติศาสตร์ เรื่องเกี่ยวกับประเทศต่าง ๆ และโลกปัจจุบันสูงขึ้นด้วย มีที่น่าสนใจกว่านักเรียนไม่ชอบอ่านเรื่องศาสนาและชีวิตภายในบ้านเป็นส่วนมาก

นักการศึกษาที่อัลบานี ชื่อ เฟลมมิง¹⁰ (Fleming) ได้วิจัยเมื่อปี ค.ศ. 1971 เพื่อศึกษาว่านักเรียนในเกรด 5 จำนวน 60 คน ซึ่งมี I.Q. ใกล้เคียงกันจะสามารถ

⁹Mary Agnes Good Mackey, "The Expressed reading Interests of Intermediate Grade Students from Selected School in the Metropolitan Pittsburgh Area," Disertation Abstract National, 4 (October, 1971), pp. 173 - 4. A.

¹⁰James T. Fleming, "Relevance of Differential Thematic Content to Children's Self - Selection of Reading Matter," Elementary English, 7 (November, 1971), pp. 833 - 838.

เลือกหนังสืออ่านได้เหมาะสมกับความสามารถด้านการอ่านของตนเพียงไร ในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้จัดระดับหนังสือออกเป็น 4 ระดับ คือ ระดับ 3 5 7 และ 9 ผลปรากฏว่าเรื่องนิยายเป็นเรื่องที่นักเรียนสามารถบอกว่าง่ายหรือยากได้เหมาะสมกับสัมฤทธิ์ผลในการอ่านของตนเป็นอันดับ 1 เรื่องเกี่ยวกับสัตว์เป็นเรื่องที่นักเรียนเห็นว่าง่าย แต่ไม่เหมาะสมกับตนเองเป็นอันดับสอง เรื่องเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์เป็นเรื่องที่เห็นว่ายาก แต่เลือกได้ไม่เหมาะสมกับความสามารถของตนเป็นอันดับสอง แต่เรื่องเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ด้านอวกาศ เรื่องของประเทศตะวันตก และประชากร เป็นเรื่องที่เด็กเห็นว่าง่ายได้เหมาะสมกับความสามารถของตน

เมื่อปี ค.ศ. 1972 นี้ คูเปอร์¹¹ (Cooper) ได้ศึกษาถึงความชอบที่ยังระลึกได้ของครูโรงเรียนประถมศึกษาเกี่ยวกับการอ่านก่อนอายุ 12 ปี และเปรียบเทียบแนวความสนใจของเด็กอายุ 12 ปี ในปัจจุบันถึงหนังสือที่อ่านและชอบหนังสืออะไรที่ใหญ่เคยชอบ ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยังนักเรียนเกรด 6 ได้คำตอบกลับมา 595 คน คำตอบของครูได้ให้ชื่อหนังสือมา 501 เล่ม นอกนั้นตอบว่าจำไม่ได้ ผลปรากฏว่าครูยังจำชื่อหนังสือที่ชอบได้มีความถี่ 10 - 100 อยู่ 9 เรื่อง และนักเรียนก็ชอบเรื่องทั้ง 9 นี้มาก คะแนนระหว่าง 35 - 73 ชอบปานกลาง คะแนนระหว่าง 22 - 42 ชอบน้อย คะแนนระหว่าง 4 - 24

ผลการวิจัยทั้งสิ้นนี้มีประโยชน์ต่อการผลิตและส่งเสริมการอ่านหนังสือที่ทั้งผู้แต่ง ผู้สอน และผู้อ่านของเด็กจักตระหนักเป็นอย่างมาก

¹¹Bernice Cooper, Doyne M. Smith, "Reaction of Sixth-Grade Students to Remembered Favorite Books of Elementary School Teachers," Elementary English, 7 (November, 1972), pp. 1010 - 14.

งานวิจัยในประเทศ

ในประเทศไทยมีผู้วิจัยเกี่ยวกับการอ่าน หนังสือสำหรับอ่าน และปัญหาในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายไม่มากนัก เช่น

สุนันท์ จุฑะศร¹² ได้วิเคราะห์ความสำคัญของภาพประกอบหนังสือแบบเรียนที่มีต่อนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนต้น แต่เห็นว่าอาจมีความสำคัญต่อนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายอยู่บ้าง เพราะปรากฏผลการวิจัยว่านักเรียนมีความสนใจภาพเขียนง่าย ๆ ที่สร้างจินตนาการ (fanciful drawing) สีควรรีใช้หลายสีและใกล้เคียงธรรมชาติและขนาดที่ใช้ในแบบเรียนจะต้องมีขนาดโตเต็มหน้า ซึ่งผลการวิจัยนี้ฝ่ายผลิตหนังสือควรรสนใจเป็นอย่างมาก

ทวี มุขชระโกษา¹³ ได้สำรวจทัศนคติและความสนใจในการอ่านของนักเรียนกลุ่มอายุ 10 - 13 ปี และอายุ 14 - 16 ปี จากโรงเรียนประถมศึกษาตอนปลาย และมีมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวนนักเรียนชาย 100 คน และนักเรียนหญิง 100 คน ผลปรากฏว่านักเรียนทั้งสองกลุ่มชอบหนังสือเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์เป็นอันดับ 1 รองลงมา นักเรียนชายชอบเรื่องเกี่ยวกับกีฬา นักเรียนหญิงสนใจเกี่ยวกับศิลปะ ส่วนหนังสือเกี่ยวกับดนตรีและนิทาน นักเรียนทั้งชายและหญิงมีความสนใจใกล้เคียงกัน ท่อไปเป็นผลการวิจัยเกี่ยวกับนักเรียนกลุ่มอายุ 10 - 13 ปี ดังนี้

¹²สุนันท์ จุฑะศร, "การวิเคราะห์ความสำคัญของภาพประกอบหนังสือแบบเรียนที่มีต่อนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนต้นในประเทศไทย" (บทความวิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ปีการศึกษา 2509) (อัครสำเนา).

¹³ทวี มุขชระโกษา, "ทัศนคติและความสนใจในการอ่านของเด็กอายุ 11-16 ปี," รายงานการสัมมนาเรื่องหนังสืออ่านสำหรับเด็กกลุ่มอายุ 11-16 ปี (พระนคร : กรมวิชาการ, 2510), หน้า 147.

เด็กชายชอบหนังสือนวนิยายบี โลด โดน ผจญภัย เรื่องสืบสวน สืบราชการลับ และอาชญากรรม เป็นอันดับ 1 เรื่องตลกขบขันเป็นอันดับสอง ส่วนเด็กหญิงชอบเรื่องตลกขบขันเป็นอันดับ 1 เรื่องการสอบสวน สืบราชการลับ เป็นอันดับสอง

เด็กชายและเด็กหญิง ร่วมกันสนใจอ่านเรื่องศาสนาแบบนิทานชาดกมากที่สุด และถ้า เป็นประเภทนิทานจริง ๆ แล้ว ทั้งสองเพศชอบเรื่องอำนาจเวทมนต์คาถาเป็นอันดับหนึ่ง เด็กชายสนใจหนังสือวิทยาศาสตร์เกี่ยวกับประดิษฐ์กรรม เครื่องบิน โครงการอวกาศ ความรู้รอบตัว เครื่องจักรกล และเครื่องยนต์ ตามลำดับ ส่วนเด็กหญิงชอบเกี่ยวกับความรู้รอบตัว การค้นพบ การปลูกดอกไม้ การรักษาตัวให้ปลอดภัยจากโรคภัยไข้เจ็บ เป็นอันดับหนึ่ง เกี่ยวกับศิลปะเด็กชายสนใจการเขียนภาพล้อ การ์ตูน เป็นอันดับหนึ่ง ส่วนเด็กหญิงสนใจการฝึกหัดเต้นบัลเล่ต์ ภาพยนตร์โทรทัศน์ การตกแต่งห้องและบ้าน ตามลำดับ เกี่ยวกับหนังสือกีฬา เด็กชายชอบหนังสือเกี่ยวกับฟุตบอล ปิงปอง วាយน้ำ ยูโด ซึมา ล่าสัตว์ การราเต้ การฝึกยิงธนู เป็นอันดับ 1 ส่วนเด็กหญิงชอบหนังสือเกี่ยวกับการว่ายน้ำ เนตบอลล์ ยูโด การราเต้ ซึมา เป็นอันดับ 1

เกี่ยวกับสำนวนนักประพันธ์ที่เด็กชายชอบคือ ดอกไม้สด พนมเทียน ระพีพร ไม้เมืองเดิม ยาขอบ ป.อินทราปาลิต เป็นอันดับ 1 เด็กหญิงชอบสำนวนของ ดอกไม้สด มุขมมาส ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช ระพีพร หลวงวิจิตรวาทการ ยาขอบ ชูวงศ์ ฉายะจินดา และ ป.อินทราปาลิต เป็นอันดับแรกเช่นเดียวกัน

วรณี สุนทรเวช¹⁴ ได้สำรวจความสนใจและความต้องการในการอ่านของนักเรียนกลุ่มอายุ 11 - 16 ปี ในโรงเรียนชานเมือง 3 แห่ง สรุปผลวิจัยเกี่ยวกับนักเรียนอายุ 11 - 13 ปี ดังนี้

¹⁴วรณี สุนทรเวช, "ความสนใจและความต้องการในการอ่านของเด็กกลุ่มอายุ 11 - 16 ปี," เรื่องเดิม, หน้า 110 - 118.

ก. ประเภทของหนังสือ

เด็กวัยนี้ชอบหนังสือวิทยาศาสตร์ นิทาน และนิยาย อันดับสอง คือหนังสือพิมพ์และแบบเรียน อันดับ 3 คือวรรณคดี อันดับ 4 สารคดี อันดับสุดท้ายคือนิตยสาร และ เรื่องแปล

ข. เรื่องที่เด็กชอบอ่าน

เด็กชอบหนังสือเรื่อง เกี่ยวกับสัตว์ เป็นอันดับต้น รองลงไปตามลำดับคือ การประดิษฐ์ อวกาศ การสำรวจทะเลมหาสมุทรและดาว ลมฟ้าอากาศ พืช ดิน หินแร่ เด็กในวัยนี้ชอบนิทาน และ โดยเฉพาะเด็กหญิงชอบนิทานพื้นเมือง และ นิทานมีคติ เด็กชายชอบนิทานโบราณคดีและนิทานที่แปลจากต่างประเทศ ส่วนนิทานชาดก นั้นชอบเป็นอันดับรอง

แต่เด็กวัย 11 - 13 ปี สนใจอ่านหนังสือพิมพ์รายวันน้อยกว่ากลุ่มอายุ 14 - 16 ปี เด็กชอบอ่านข่าวกันมาก เด็กวัย 11 - 13 ปี ชอบอ่านข่าวในประเทศกันมากทั้งชายและหญิง ความสนใจด้านวรรณคดี เด็กชอบเรื่องสังข์ทอง และขุนช้างขุนแผนมากที่สุด สำหรับหนังสือสารคดีนั้นเด็กชอบอ่าน สารคดีประเภทประวัติบุคคลสำคัญ ประเภทนิตยสาร เด็กชายชอบวีรกรรม และเด็กหญิงชอบอ่านเคล็ดเยี่ยมมากที่สุด ส่วนเรื่องแปลนั้นเด็กไม่ค่อยสนใจทั้งชายและหญิง ทางด้านศาสนานั้นหากเกี่ยวกับชาดกเช่น เวสสันดรเด็กก็ชอบประเภทบทประพันธ์ เด็กชอบร้อยแก้ว โคลง และกลอน

ส่วนเสรีภาพในการเลือกหนังสืออ่าน เด็กส่วนใหญ่มีสิทธิเลือกหนังสืออ่านได้เอง

สิรินทร์ ช่างโชติ¹⁵ ได้สำรวจแนวความสนใจในหนังสืออ่านวิทยาศาสตร์โดยสำรวจจากเด็กวัย 11 - 16 ปี ในโรงเรียนในเขตพระนคร ผลการวิจัยอันเกี่ยวกับ

¹⁵สิรินทร์ ช่างโชติ, "หนังสืออ่านวิทยาศาสตร์ที่เยาวชนสนใจ," เรื่องเดิม, หน้า 119 - 122.

เด็กวัย 11 - 13 ปี มีดังนี้ ก.ประเภทของหนังสือเรียงลำดับตามความสนใจ

1. โลกก่อนประวัติศาสตร์
2. การทดลองทางวิทยาศาสตร์
3. ทะเลและฝั่งทะเล
4. เรื่องราวของสัตว์นานาชนิด
5. เครื่องบินและจรวด
6. การเดินทางในอวกาศ
7. ชีวิตประวัตินักวิทยาศาสตร์
8. อาวุธที่ใช้ในสงคราม
9. วิทยาศาสตร์และธรรมชาติ
10. นก
11. กำลังและพลังงาน
12. นิยายวิทยาศาสตร์
13. การศาสตร์
14. ร่างกายของมนุษย์
15. โบราณคดี
16. ลำธารและเรือสวนไร่นา
17. ต้นไม้และป่าไม้
18. สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม
19. เครื่องจักร
20. ทะเลทราย
21. การรักษาทรัพยากรธรรมชาติ
22. สัตว์เลื้อยคลานและสัตว์ครึ่งน้ำครึ่งบก
23. ธรณีวิทยา
24. สมฟ้าอากาศ

25. แผลงและแมงมุม

ข. วารสารวิทยาศาสตร์ที่นักเรียนชอบอ่านเป็นประจำ เรียงตามลำดับคือ เสรีภาพ ชัยพฤกษ์ วีรกรรม เด็กก้าวหน้า และวิทยาศาสตร์ก้าวหน้า

ค. หนังสือพิมพ์รายวันที่นักเรียนอ่านเป็นประจำหรือน้อยครั้ง เรียงตามลำดับคือ ไทยรัฐ เดลินิวส์ พิมพ์ไทย สยามรัฐ

กุสุมา รัชมณี¹⁶ ได้สัมภาษณ์นักเรียนชั้นประถมศึกษาจำนวน 4 คน อายุ 11 - 12 ปี นักเรียนชาย 2 คน และนักเรียนหญิง 2 คน เป็นนักเรียนในเขต กรุงเทพมหานคร 3 คน และจังหวัดนครปฐม 1 คน สรุปได้ความว่า เด็กชายทั้งสองคน ชอบอ่านหนังสือที่มีเรื่องตื่นเต้น เด็กชายคนหนึ่งชอบอ่านหนังสือการ์ตูน ที่ชอบมากคือ หน้ากากเสือ กา โมมมูญย์กายสิทธิ์ และเด็กชายอีกคนหนึ่งชอบอ่านหนังสือผจญภัย เช่น เรื่องสองไพร ส่วนเด็กหญิงนั้นชอบอ่านหนังสือที่ต่างกันอย่างเล็กน้อย แต่เกี่ยวกับการอ่านเพื่อความบันเทิงแล้ว เด็กหญิงทั้งสองชอบอ่านชัยพฤกษ์การ์ตูน และยังชอบอ่านนิทาน และนิยายจากหนังสือสำหรับผู้ใหญ่อีกด้วย เด็กทั้ง 4 คน มีแนวโน้มว่าชอบหนังสือการ์ตูนด้วยกันทั้งหมด

เมื่อได้ศึกษางานวิจัยและการค้นคว้าเกี่ยวกับการอ่านของนักเรียนดังกล่าวข้างต้นมาแล้ว ทำให้ผู้วิจัยเกิดความคิดใฝ่ศึกษาค้นคว้าถึงแนวความสนใจในการอ่านหนังสือประเภทต่าง ๆ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายในประเทศไทยปัจจุบัน ตลอดจนปัญหาในการอ่านของนักเรียนที่อาจมีสาเหตุจากโรงเรียน บ้าน และตัวนักเรียนเองอย่างใดบ้าง จึงเป็นมูลเหตุให้เกิดงานวิจัยฉบับนี้ขึ้น ซึ่งได้คาดไว้ว่า ผลของการวิจัยอาจจะเป็นแนวทางที่มีประโยชน์แก่การศึกษาในยุคปฏิรูปได้พอสมควร

¹⁶กุสุมา รัชมณี, สทนทนากับนักเรียนชั้นประถมศึกษาเรื่อง "เรื่องที่ข้าพเจ้าชอบอ่าน" รายงานการสัมมนาเรื่องการจัดหนังสือสำหรับเด็ก (พระนคร : สมาคมภาษาและหนังสือแห่งประเทศไทย, 2515), หน้า 64 - 82.